

Medicinsk Nyhed

Alkoholmarkør til at subgruppere leversygdom

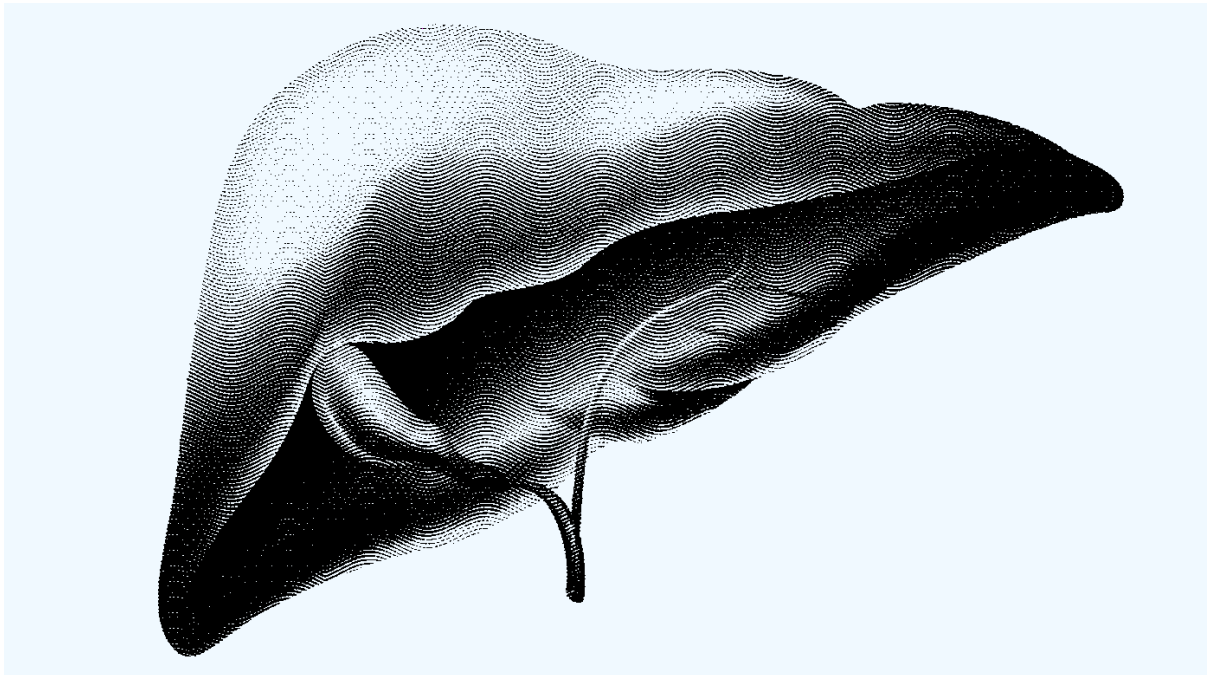
Selvrapportering af alkoholindtag kan være behæftet med fejlrapportering. Et nyt studie fra Odense har undersøgt, om en blodmarkør for alkoholindtagelse over de sidste fire uger kan bruges til at subgruppere leversygdom.

I dag opdeles steatotisk leversygdom i tre subgrupper, hvor alkohol indgår i to af dem. Selvrapportering af alkoholindtag er imidlertid ofte upræcis, hvorfor en blodbåren biomarkør potentielt kan bidrage til en mere præcis underinddeling af sygdommen.

Professor, overlæge Anders Fink-Jensen og post.doc, ph.d., læge Mathias Ebbesen Jensen, Psykiatrisk Center København, kommenterer: »Phosphatidylethanol (PEth) er en direkte biomarkør for alkoholforbrug over de seneste 1-4 uger. Den kan måles i blodet, og anvendes i stigende grad klinisk, bl.a. i kliniske studier, hvor man ønsker at kvantificere patienters alkoholforbrug. I Danmark har vi klassisk – ud over selvrapportering – anvendt plasmakoncentrationen af gamma-glutamyltransferase (gamma-GT) til at vurdere overforbrug af alkohol. Gamma-GT-testen er imidlertid begrænset i forhold til specificitet og selektivitet, mens PEth udelukkende dannes ved indtag af alkohol, og er derfor mere velegnet til dette formål. Det aktuelle studie undersøgte den kliniske anvendelighed af PEth blandt individer med risiko for hepatisk steatose, et område der hidtil er sparsomt belyst. Data stammer fra et større prospektivt studie (n = 2924) fra Odense Universitetshospital, hvor man undersøgte anvendelsen af ikkeinvasive biomarkører til screening for leverfibrose. Deltagerne rapporterede deres alkoholforbrug for den foregående uge, deres gennemsnitlige alkoholforbrug over de seneste tre måneder samt udfyldte alkoholspørgeskemaet AUDIT-C. Populationen blev opdelt i personer med tidligere eller nuværende stort alkoholforbrug (alkoholgruppen) og personer med metabolisk dysfunktion uden stort alkoholforbrug (den metabole gruppe). Studiet viste, at PEth afslører udbredt underrapportering af alkoholindtag – særligt blandt personer med tidligere eller aktuelt højt forbrug – og påviser, at en betydelig andel af patienter med hepatisk steatose, havde PEth-niveauer forenelige med et overforbrug af alkohol. Således havde 39% af patienter med metabolisk hepatisk steatose (MASLD) PEth-niveauer svarende til metabolisk- og alkoholrelateret leversygdom (metALD) eller alkoholrelateret leversygdom (ALD). Samlet set peger resultaterne på, at PEth med fordel kan indtænkes som et supplement i den diagnostiske underinddeling af steatotisk leversygdom. I et bredere klinisk perspektiv har PEth, analogt til HbA_{1c} i diabetesbehandling, potentiale til at forbedre den diagnostiske præcision, reducere selvrapporteringsbias og understøtte en mindre stigmatiserende tilgang til alkoholrelateret sygdom«.

Torp N, Tholstrup Bech K, Schnefeld HL, et al. Phosphatidylethanol and self-reported alcohol intake to subclassify individuals at risk of steatotic liver disease: an analysis of data from a prospective cohort study. *Lancet Gastroenterol Hepatol.* 2025;10(11):975–85. [https://doi.org/10.1016/S2468-1253\(25\)00187-6](https://doi.org/10.1016/S2468-1253(25)00187-6)

Interessekonflikter ingen

Redigeret af Jens Peter Gøtze, jpg@dadlnet.dk